

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824200096
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5824200096.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, IČO: 30794536, dieťa rodičov: matky - E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, W., a otca - R. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., v konaní o návrhu navrhovateľa Úradu práce, sociálnych a rodiny Námestovo, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e matke E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, W., aby odovzdala maloletého Y. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra, J. Janečka 32, Ružomberok, za účelom odbornej diagnostiky maloletého dieťaťa, a to na dobu troch mesiacov od umiestnenia maloletého do tohto zariadenia.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol súdu doručený dňa 11.01.2024 navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo navrhoval, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bude matke maloletého E. C., nar. XX.XX.XXXX, uložená povinnosť odovzdať maloletého Y. T., nar. XX.XX.XXXX, do Diagnostického centra, J. Janečka 32, Ružomberok za účelom jeho odbornej diagnostiky na čas potrebný na diagnostiku dieťaťa na obdobie troch mesiacov.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia Úradu práce, sociálnych a rodiny Námestovo ako navrhovateľ odôvodnil tým, že Maloletý Y. bol na základe rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 6P/25/2016 zo dňa 14.06.2016 zverený do starostlivosti matky. Maloletý býva zo svojou matkou a jej partnerom v prenajatom dvojizbovom byte. Domácnosť je prispôbená všetkým členom domácnosti a maloletý Y. má v domácnosti vytvorený priestor pre spánok, hygienu a prípravu na vyučovanie. Matka sa má 15.01.2024 z nájomného bytu vysťahovať z dôvodu opakovaného neplatenia nájmu. Matka opakovane a pravidelne nadužíva alkoholické nápoje, stav opitosti jej nedovoľuje zabezpečovať riadnu starostlivosť maloletému. Matka je dobrovoľne nezamestnaná a k dnešnému dňu nemá zabezpečené nové bývanie. Otec dieťaťa sa o dieťa nezaujíma, výživné neplatí, vedie záhaľčivý spôsob života. Navrhovateľ ďalej uviedol, že počas umiestnenia dieťaťa v diagnostickom centre bude orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej (ďalej len „SPODaSK“) vykonávať opatrenia na zabezpečenie starostlivosti pre dieťa v náhradnom rodinnom prostredí, respektíve umiestnenie maloletého dieťaťa do Centra pre deti a rodinu. Rodina je v evidencii úradu - oddelenia SPODaSK od roku 2016 z dôvodu úpravy práv a povinností voči maloletému dieťaťu. Zároveň navrhovateľ uviedol, že od roku 2019 sú v rodine vykonávané opatrenia SPODaSK z dôvodu požívania alkoholických nápojov na strane matky. Matka dieťaťa v tomto období zabezpečovala náhradnú osobnú starostlivosť ďalším dvom deťom, ktoré boli následne zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti ich sestre z dôvodu nadmerného požívania alkoholických nápojov na strane náhradného rodiča. Od tohto obdobia boli vykonávané v rodine opatrenia v zmysle Plánu sociálnej práce a to návštevy v rodine, motivovanie matky k protialkoholickému

liečeni, poskytovanie sociálneho poradenstva. V roku 2022 s rodinou spolupracovalo Centrum pre deti a rodinu Istebné pracovisko Námestovo, za účelom obnovy a rozvoja rodičovských zručností. Matka počas tejto spolupráce neúspešne absolvovala protialkoholickú liečbu. Mal. Y. navštevoval od roku 2021 Centrum poradenstva a prevencie v Námestove. U maloletého Y. sa od roku 2021 začali vyskytovať výchovné problémy, ktoré sa začali za posledný rok prehĺbovať. Maloletý nerešpektuje autority rodičov a učiteľov, bežne sa túla po meste v sprievode starších nevhodných kamarátov. V škole dosahuje slabé výsledky, z domáceho prostredia chodí nepripravený, bez domácich úloh, učebnice a zošity si necháva v škole, niekedy si nenesí ani tašku. Mal. Y. je v škole cez prestávky a vyučovacie hodiny drzý, vyrušuje, nerešpektuje učiteľov, na ich upozornenia reaguje arogantne a agresívne. Vyskytuje sa u neho dokázateľné klamstvo. Spolužiakom fyzicky ubližuje, zámerne do nich sáče a naráža, berie im veci a hádže ich na zem. K fyzickým a slovným útokom dochádza aj medzi členmi domácnosti. Na posledné stretnutie sa matka dostavila v stave opitosti.

3. Súd maloletému pre toto konanie o nariadenie neodkladného opatrenia ustanovil uznesením č. k. 3P/2/2024-15 zo dňa 12.01.2024 za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, IČO: 30 794 536.

4. K návrhu navrhovateľ pripojil Záznam Z. A. Š. L.. J. zo stretnutia, Odpoveď na žiadosť o podanie správy č. S-281/5, Oznámenie o možnosti prijatia maloletého na diagnostický pobyt, Správu Z. A. Š. L.. J. o maloletom Y. T., nar. XX.XX.XXXX, Dochádzku žiakov od 01.09.2023 do 01.0.2024, Výpis známk a Poznámky maloletého (č. I. 2 - 9).

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

11. Podľa čl. 4 veta druhá prvá časť CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

12. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

15. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

16. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

17. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t.j. keď je priamo ohrozená jeho výživa, alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. Základným predpokladom

prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a potreba bezodkladne upraviť pomery alebo existencia obavy, že exekúcia bude ohrozená. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie. Neodkladné opatrenie je mimoriadnym inštitútom a môže byť nariadené iba vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

18. Súd sa oboznámil s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj zo spisovým materiálom a pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 6P/25/2016 a sp. zn. 5P/3/2021, pričom mal osvedčený nasledujúci skutkový stav veci:

19. Súd sa oboznámil s rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 6P/25/2016-27 zo dňa 14.06.2016, ktorým súd rozhodol o zverení maloletého Y. T., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky E. C., nar. XX.XX.XXXX, s tým, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia a zároveň zaviazal otca maloletého R. T., nar. XX.XX.XXXX prispievať na výživu maloletého Y. sumou vo výške 100,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, počnúc dňom 01.03.2016. Súd sa ďalej oboznámil s prílohami návrhu bližšie uvedenými v bode 4 odôvodnenia uznesenia, z obsahu ktorých mal osvedčené, že maloletý Y. je voči matke agresívny, kope do nej v dôsledku čoho má matka po tele samé modriny, vyhráža sa že vyskočí z okna a postaví sa do okna, toto sa deje vtedy keď mu zoberie telefón, spôsobil modriny spolužiačke, ďalšej roztrhla nový kabát, nosí do školy nevhodné predmety -elektrické cigarety, zapaľovač, prezervatív, boxer a pod., rodina má dlh na ubytovaní vo výške 1200,- Eur, zháňa bývanie, veci a oblečenie kupujú Y. kamaráti, ktorí mu dávajú aj peniaze (čl. 2), spolužiakom zámerne ubližuje, sáče do nich a naráža, berie im veci a háže ich o zem, spolužiačku nebezpečne sotil do snehu, pod ktorým boli kamene a držal jej hlavu v snehu, do školy chodí nepripravený a bez domácich úloh, niekedy si nenosí ani školskú tašku (čl. 6).

20. Na základe vyššie uvedených osvedčených skutkových ako aj právnych okolností súd rozhodol tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke maloletého E. C., nar. XX.XX.XXXX uložil povinnosť odovzdať maloletého Y. T., nar. XX.XX.XXXX, do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra, J. Janečka 32, Ružomberok, za účelom odbornej diagnostiky maloletého dieťaťa na dobu troch mesiacov od umiestnenia maloletého do tohto zariadenia.

21. Z vyššie uvedeného skutkového stavu boli osvedčené také skutočnosti, ktoré odôvodňovali naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania v zmysle návrhu navrhovateľa. Z návrhu ako aj priložených dôkazov vyplýva, že u maloletého Y. sa od roku 2021 začali vyskytovať výchovné problémy, ktoré sa začali posledný rok prehľbovať. Vzhľadom k tomu, že ani napriek opakovaným predchádzajúcim dohovorom zo strany triednej učiteľky, sociálnej pedagogičky, výchovnej poradkyne, zástupkyne a riaditeľky školy, resp. práce s mal. Y. v Centre poradenstva a prevencie, v Komunitnom centre či u Saleziánov don Boscca, neboli dosiahnuté dostatočné zlepšenia v správaní maloletého. Naopak správanie maloletého sa začalo zhoršovať, na čo poukazujú aj Záznamy zo stretnutia (č. I. 2), Správa o maloleťom (č. I. 6), Výpis známok maloletého či Poznámky udelené maloleťmu (č. I. 7 -9). Maloletý má zhoršený prospech, neospravedlnené hodiny, maloleťmu bolo udelené pokarhanie riaditeľom školy s návrhom na zníženie známky zo správania k prvému polroku školského roka 2023/2024. Súd mal ďalej za to, že v listinách pripojených k návrhu je skonštatované problematické správanie maloletého, maloletý je drzý, nerešpektuje pokyny učiteľov, do školy chodieval nepripravený a bez potrebných pomôcok, arogantne a agresívne reaguje na upozornenia učiteľov, zároveň fyzicky ubližuje spolužiakom. Z odpovede na žiadosť o podanie správy Centra poradenstva a prevencie vyplýva, že maloletý Y. sa na individuálnych stretnutiach javil ako pokojný, spolupracujúci klient, v jeho správaní bolo badať mierne zlepšenie, posun v rešpektovaní pravidiel doma a zlepšení vzťahu s matkou, avšak následne sa maloletý poradenstva prestal zúčastňovať. Matka maloletého bola opakovane kontaktovaná, pričom z odpovede Centra vyplýva, že matka maloletého iba formálne deklarovala záujem o spoluprácu. Zároveň zo správy školského zariadenia, ktoré maloletý momentálne navštevuje vyplýva, že matka maloletého sa aktívne nepodieľa na náprave vzniknutého správania maloletého, naopak na stretnutia sa opakovane dostavila pod vplyvom alkoholu. Vzhľadom na uvedené sa súd stotožnil s

názorom navrhovateľa a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadil matke maloletého E. C., nar. XX.XX.XXXX odovzdať maloletého Y. T., nar. XX.XX.XXXX, do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra, J. Janečka 32, Ružomberok, za účelom odbornej diagnostiky maloletého dieťaťa na dobu troch mesiacov od umiestnenia maloletého do tohto zariadenia, keďže pobyt maloletého pri matke navyše v neistom sociálnom prostredí v ktorom rodina žije vyhodnotil nielen ako ohrozujúci maloletého, ale v dôsledku jeho správania sa a výbušných prejavov aj ohrozujúci jeho bezprostredné okolie, kde v príslušnom diagnostickom zariadení bude potrebné, aby maloletému bola potom ako bude odbornou osobou zdiagnostikovaný aj poskytnutá prvotná odborná pomoc, ktorá by aspoň spočiatku usmernila jeho správanie, ktoré je momentálne nekontrolovateľné a nezvládnuteľné zo strany jeho rodičov .

22. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. (o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov) , ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 55 CMP.

24. S poukazom na ustanovenie § 332 ods. 1 CSP súd určil, že neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho doručením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podľa § 363 a § 364 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak . (§ 332 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).